

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

18 серпня 2016 р.

Київ

№ 381-р

Про порушення
законодавства про захист
економічної конкуренції
та накладення штрафу

Антимонопольний комітет України, розглянувши подання Департаменту контролю за концентраціями та узгодженими діями від 03 лютого 2016 року № 24-26.13/44-16/223-спр з попередніми висновками у справі № 24-26.13/44-16 і матеріали справи про порушення законодавства про захист економічної конкуренції публічним акціонерним товариством «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» (далі – ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ») (м. Львів) у вигляді здійснення концентрації шляхом придбання активів у вигляді цілісного майнового комплексу – автозаправної станції, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя та належала товариству з обмеженою відповідальністю «Інвест-Регіон» (далі – ТОВ «Інвест-Регіон») (м. Київ), без отримання відповідного дозволу органів Антимонопольного комітету України, наявність якого необхідна,

ВСТАНОВИВ:

Заява ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» про надання дозволу на придбання активів у вигляді цілісних майнових комплексів, зокрема АЗС, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя та належала ТОВ «Інвест-Регіон», була подана до Антимонопольного комітету України (далі – Комітет) 17 грудня 2012 року й зареєстрована в Комітеті 21.12.2012 за № 8-01/840-ЕКк. Під час розгляду зазначеної заяви та з метою проведення складного поглибленого дослідження впливу концентрації на товарні ринки України було розпочато розгляд справи про концентрацію № 24-25/20-13. За результатами розгляду справи, враховуючи, що заявлена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на товарних ринках України, рішенням Антимонопольного комітету України від 10 квітня 2013 року № 289-р було надано відповідний дозвіл. Разом з цим, у рішенні було зазначено, що концентрація може бути здійснена протягом 15 місяців;

придбання ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» вищезазначеної АЗС було здійснене на підставі договору б/н купівлі-продажу нежитлового приміщення в багатофункціональному комплексі з навісом, укладеного 26 грудня 2014 року між ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» і ТОВ «Інвест-Регіон». Державна реєстрація права власності на зазначену АЗС у Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно відбулась 26 грудня 2014 року. Отже, концентрація була здійснена після завершення вказаного в рішенні Антимонопольного комітету України від 10 квітня 2013 року № 289-р строку.

Положенням частини третьої статті 31 Закону України «Про захист економічної конкуренції» встановлено, що узгоджені дії, концентрація мають бути здійснені протягом

року з дня прийняття рішення про надання дозволу на узгоджені дії, концентрацію, якщо більший строк не визначено у рішенні. Якщо узгоджені дії, концентрація у цей строк не здійснені, учасники узгоджених дій, концентрації мають подати нову заяву про отримання дозволу органів Антимонопольного комітету України на узгоджені дії, концентрацію.

Здійснення концентрації після завершення вказаного в рішенні строку є порушенням та тягне за собою відповідальність. Після перебігу встановленого строку на здійснення концентрації необхідно отримати новий дозвіл у загальному порядку. Однак відповідна заява до Комітету не надходила.

Відповідні вартісні показники учасників концентрації, з урахуванням відносин контролю, за підсумками 2013 року перевищували порогові значення, визначені частиною першою статті 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (у редакції, що діяла на момент здійснення концентрації), тому відповідно до статей 22 і 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зазначена концентрація могла бути здійснена лише за умови попереднього отримання дозволу Антимонопольного комітету України.

Концентрація, яка потребує дозволу відповідно до частини першої статті 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції», забороняється до надання дозволу на її здійснення.

Отже, дії ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» з придбання активів у вигляді цілісного майнового комплексу – АЗС, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя та належала ТОВ «Інвест-Регіон», після закінчення строку, встановленого в рішенні Антимонопольного комітету України від 10 квітня 2013 року № 289-р, без отримання відповідного дозволу органів Антимонопольного комітету України, наявність якого необхідна, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 12 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Разом з цим, Антимонопольним комітетом України була розглянута заява уповноваженого представника ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» і товариства з обмеженою відповідальністю «ОККО-СХІД» (далі – ТОВ «ОККО-СХІД») (сmt Гребінки, Васильківський р-н, Київська обл.) від 26.02.2016 № 257-18 (zareєстрована в Комітеті 04.03.2016 за № 8-01/97-ЕК) про надання дозволу ТОВ «ОККО-СХІД» на одержання в оренду активів у вигляді цілісного майнового комплексу – АЗС, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя та належить ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ».

За результатами розгляду зазначеної заяви було встановлено наступне:

ТОВ «ОККО-СХІД» пов'язане відносинами контролю з ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ»;

зазначена концентрація не призводить до монополізації чи суттєвого обмеження конкуренції на товарних ринках України.

Враховуючи зазначене, рішенням Антимонопольного комітету України від 12 квітня 2016 року № 189-р надано дозвіл ТОВ «ОККО-СХІД» на одержання в оренду активів у вигляді цілісного майнового комплексу – АЗС, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя та належить ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ».

На лист Антимонопольного комітету України від 13.04.2016 № 24-26/06-3747 про початок розгляду справи № 24-26.13/44-16 про порушення законодавства про захист економічної конкуренції ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» листом від 05.05.2016 № 575/17-03 (zareєстрований у Комітеті 10.05.2016 за № 8-01/4178) повідомило, що, на думку товариства, концентрація, дозвіл на яку надав Антимонопольний комітет України рішенням № 289-р від 10.04.2013, відбулася в установлений Комітетом строк, пояснюючи це наступним.

На підставі рішення Комітету від 10.04.2013 № 289-р та з метою здійснення заявленої концентрації ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» і ТОВ «Інвест-Регіон» 05 червня 2013 року уклали попередній договір купівлі-продажу нежитлової будівлі – АЗС, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя. Предметом зазначеного попереднього договору були взаємні зобов'язання сторін укласти в майбутньому (до 05 червня 2014 року) так званий основний договір (тобто договір купівлі-продажу). У подальшому строк на укладення основного договору продовжувався договорами про внесення змін до попереднього договору. Усі істотні умови основного договору, необхідні згідно з чинним законодавством для його укладення, були заздалегідь визначені в попередньому договорі. Крім того, згідно п. 2.2 попереднього договору у випадку ухилення однієї зі сторін від укладення основного договору купівлі-продажу АЗС, інша сторона мала право вимагати визнання основного договору укладеним у судовому порядку (на умовах, визначених у попередньому договорі). Відповідно до п. 2.5 попереднього договору продавець (ТОВ «Інвест-Регіон») з моменту його укладення зобов'язався не відчужувати АЗС іншим особам, не надавати її в користування (у будь-який спосіб), в іпотеку тощо. У пункті 6.1 попереднього договору було передбачено, що жодна зі сторін не вправі змінювати умови, розривати чи відмовлятися від його виконання в односторонньому порядку.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» контроль – це вирішальний вплив однієї чи декількох пов'язаних юридичних та/або фізичних осіб на господарську діяльність суб'єкта господарювання чи його частини (зокрема, цілісного майнового комплексу), який здійснюється безпосередньо або через інших осіб, зокрема завдяки укладенню договорів і контрактів.

Отже, у результаті укладення попереднього договору ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» набуло безумовне право на придбання АЗС на встановлених умовах, а ТОВ «Інвест-Регіон» – безумовний та безвідкличний обов'язок відчужити АЗС виключно на користь ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ».

Зазначене спростовується наступним:

1. Згідно зі статтею 635 Цивільного кодексу України попереднім є договір, сторони якого зобов'язуються протягом певного строку (у певний термін) укласти договір в майбутньому (основний договір) на умовах, передбачених попереднім договором. При цьому аналогічна норма статті 182 Господарського кодексу України встановлює, що за попереднім договором суб'єкт господарювання зобов'язується у певний строк, але не пізніше одного року з моменту укладення попереднього договору, укласти основний господарський договір на умовах, передбачених попереднім договором.

Як видно з аналізу цих норм, попередній договір не створює для сторін будь-яких матеріальних прав і обов'язків, крім одного зобов'язання: укласти протягом узгодженого терміну певний тип цивільно-правового договору на заздалегідь визначених умовах.

2. Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції» контроль – це вирішальний вплив однієї чи декількох пов'язаних юридичних та/або фізичних осіб на господарську діяльність суб'єкта господарювання чи його частини (зокрема, цілісного майнового комплексу), який здійснюється безпосередньо або через інших осіб, зокрема завдяки укладенню договорів і контрактів, які дають можливість визначати умови господарської діяльності, давати обов'язкові до виконання вказівки або виконувати функції органу управління суб'єкта господарювання.

Разом з цим, умовами попереднього договору, укладеного 05 червня 2013 року між ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» і ТОВ «Інвест-Регіон», не передбачено набуття права вирішального впливу однією юридичною особою над іншою.

3. Відповідно до абзацу одинадцятого пункту 6.2 Положення про концентрацію порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом здійснення

концентрації без дозволу органу Комітету при придбанні активів у вигляді цілісного майнового комплексу суб'єкта господарювання вважаться вчиненим з моменту набуття права власності над активами.

Відповідно до пункту 1.2.4 зазначеного вище попереднього договору право власності на об'єкт продажу за основним договором купівлі-продажу перейде від продавця до покупця в момент державної реєстрації права власності покупця в Державному реєстрі речових прав на нерухоме майно в установленому законом порядку.

Ця ж сама норма закріплена і в пункті 5.1 основного договору, укладеного 26 грудня 2014 року між учасниками концентрації.

Отже, концентрація шляхом придбання ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» активів у вигляді цілісного майнового комплексу – АЗС, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя та належала ТОВ «Інвест-Регіон», була здійснена поза межами строку, встановленого в рішенні Антимонопольного комітету України від 10 квітня 2013 року № 289-р, тобто 26 грудня 2014 року (про що свідчить витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно про реєстрацію права власності № 31734753 від 26.12.2014), та оскільки вартісні показники учасників концентрації перевищували порогові значення, визначені статтею 24 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (у редакції, що діяла на момент здійснення концентрації), – такі дії потребували отримання дозволу органів Антимонопольного комітету України.

Враховуючи зазначене, ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ», здійснивши концентрацію поза межами строку, встановленого в рішенні Антимонопольного комітету України від 10 квітня 2013 року № 289-р, шляхом придбання активів у вигляді цілісного майнового комплексу – АЗС, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя та належала ТОВ «Інвест-Регіон», без отримання відповідного дозволу органів Антимонопольного комітету України, наявність якого необхідна, вчинило порушення, передбачене пунктом 12 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Відповідно до абзацу третього частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за порушення, передбачене пунктом 12 статті 50 цього Закону, накладається штраф у розмірі до п'яти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

На подання з попередніми висновками у справі № 24-26.13/44-16 ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» листом від 01.07.2016 № 829/17-03 (zareestrovaniy у Комітеті 04.07.2016 за № 8-01/6118) звернулося з клопотанням про застосування під час розрахунку відповідного штрафу пункту 5 Рекомендаційних роз'яснень, прийнятих Антимонопольним комітетом України 31.05.2016 за № 26-рр, щодо застосування положень частин другої, п'ятої та шостої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», частин першої та другої статті 21 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», та накласти на ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» штраф у меншому (зокрема символічному) розмірі, ніж передбачено цими Рекомендаційними роз'ясненнями.

Дохід (виручка) ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) товариства за 2015 рік становить 5 448 821 тис. грн.

При визначенні розміру штрафу враховано наступне:

ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» під час розгляду справи співпрацювало з органами Антимонопольного комітету України, що сприяло з'ясуванню обставин справи;

ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» і ТОВ «ОККО-СХІД» звернулись до початку розгляду справи про порушення за отриманням дозволу на одержання ТОВ «ОККО-СХІД» в

оренду активів у вигляді цілісного майнового комплексу – АЗС, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя та належить ПАТ «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ», що у свою чергу пов'язане відносинами контролю, у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», з ТОВ «ОККО-СХІД».

Враховуючи викладене, керуючись статтею 7 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 і 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), Антимонопольний комітет України

ПОСТАНОВИВ:

1. Визнати, що публічне акціонерне товариство «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» (м. Львів, податковий номер 31729918) вчинило порушення, передбачене пунктом 12 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді здійснення концентрації шляхом придбання активів у вигляді цілісного майнового комплексу – автозаправної станції, що знаходиться за адресою: вул. Морфлотська, 52-а, м. Запоріжжя та належала товариству з обмеженою відповідальністю «Інвест-Регіон» (м. Київ, податковий номер 34532275), без отримання відповідного дозволу органів Антимонопольного комітету України, наявність якого необхідна.

2. За порушення, зазначене в пункті 1 цього рішення, накласти на публічне акціонерне товариство «КОНЦЕРН ГАЛНАФТОГАЗ» штраф у розмірі 102 000 (сто дві тисячі) гривень.

Штраф підлягає сплаті у двомісячний строк з дня одержання цього рішення. Відповідно до частини восьмої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» документи, що підтверджують сплату штрафу, необхідно надіслати до Антимонопольного комітету України протягом п'яти днів з дня сплати штрафу.

Голова Комітету

Ю. ТЕРЕНТЬЄВ